

ARTRADA IR KT.

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija)

SPRENDIMAS

2004 m. spalio 28 d.*

Byloje C-124/03

dėl *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Nyderlandai) 2003 m. kovo 11 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. kovo 20 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Artrada (Freezone) NV,

Videmecum BV,

Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf BV

prieš

Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees

* Proceso kalba: olandų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas (pranešėjas), teisėjai R. Schintgen ir N. Colneric,

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
sekretorė F. Contet, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. birželio 24 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Artrada (Freezone) NV, Videmecum BV* ir *Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf BV*, atstovaujamų *advocaten* A. Van Lent, N. Helder ir M. Slotboom,
- *Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees*, atstovaujomo J. Hoffmans, padedamo *advocaat* B. J. Drijber,
- Graikijos Respublikos, atstovaujamos V. Kontolaimos ir I. Chalkias,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos T. van Rijn,

susipažinęs su 2004 m. liepos 15 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1992 m. birželio 16 d. Tarybos direktyvos 92/46/EEB, nustatančios sveikatos taisykles žalio pieno, termiškai apdoroto pieno ir pieno pagrindo produktų gamybai ir tiekimui į rinką, (OL L 268, p. 1) aiškinimo.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje akcinė bendrovė *Artrada (Freezone NV)*, įsteigta pagal Arubijos teisę, (toliau – *Artrada*), ribotos turtinės atsakomybės bendrovė *Videmecum BV* (toliau – *Videmecum*) bei ribotos turtinės atsakomybės bendrovė *Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf* (toliau – *Jac. Meisner*) prieš *Rijkdienst voor de keuring van Vee en Vlees* (Galvijų ir mėsos patikrinimo tarnyba, toliau – Tarnyba) dėl pastarosios atsisakymo leisti importuoti į Nyderlandus produktą, sudarytą iš 75,75 % cukraus, 15,15 % nugriebto pieno miltelių ir 9,1 % kakavos mišinio.

Taikomi teisės aktai

Bendrijos teisės aktai

- 3 Direktyvos 92/46 1 straipsnio 1 dalis numato:

„Ši direktyva nustato žalio pieno, termiškai apdoroto pieno, pieno pagrindo produktams gaminti skirto pieno ir žmonėms vartoti skirtų pieno pagrindo produktų gamybos bei pateikimo į rinką sveikatos taisykles“ (Pataisytas vertimas).

4 2 straipsnis įtvirtina:

„Šioje direktyvoje taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

- 1) <...>

- 2) „pienas, skirtas gaminti pieno pagrindo produktus“ – perdirbti skirtas žalias pienas arba skystas ar šaldytas pienas, gautas iš žalio pieno, kuriam taikytas arba netaikytas patvirtintas fizinis apdorojimas, pavyzdžiui, terminis apdorojimas arba termizavimas, arba kurio sudėtis pakeista arba nepakeista, tačiau tik įdedant ir (arba) pašalinant natūralias pieno sudedamąsias dalis;

- 3) <...>

- 4) „pieno pagrindo produktai“ – pieno produktai, kurie gaminami vien tik iš pieno, į kurių galima įdėti šių produktų gamybai būtinų medžiagų, jei šios medžiagos nėra naudojamos siekiant iš dalies arba visiškai pakeisti kurią nors pieno sudedamąją dalį, ir sudėtiniai pieno produktai, kurių nė viena dalis nepakeičia arba nėra skirta pakeisti kurios nors pieno sudedamosios dalies ir kuriuose

pienas arba pieno produktai dėl kiekio arba produkto savybių atžvilgiu sudaro pagrindinę kiekio dalį;

<...>“

- 5 Direktyvos 92/46 22 straipsnis, patenkantis į III skyrių dėl importo iš trečiųjų šalių, numato:

„Žalio pieno, termiškai apdoroto pieno ir pieno pagrindo produktų, kuriems taikoma ši direktyva, importui iš trečiųjų šalių taikytinos sąlygos turi bent jau atitikti II skyriuje Bendrijos produkcijai nustatytas sąlygas“.

- 6 Minėtos direktyvos 23 straipsnio 1 ir 2 dalys įtvirtina:

„1. Tam, kad 22 straipsnis būtų taikomas vienodai, taikomos toliau nurodytų dalių nuostatos.

2. Kad pieną ir pieno pagrindo produktus būtų galima importuoti į Bendriją, jie turi:

- a) būti atvežami iš trečiosios šalies, nurodytos pagal 3 dalies a punkto nuostatą sudarytiname sąraše;

b) būti lydimi veterinarijos pažymėjimo, atitinkančio pavyzdį, kuris turi būti nustatytas 31 straipsnyje nurodyta tvarka, pasirašyto eksportuojančios šalies kompetentingos institucijos ir patvirtinančio, kad pienas arba pieno pagrindo produktai atitinka II skyriaus reikalavimus ar papildomas sąlygas arba suteikia tokias pačias garantijas, minimas 3 dalyje, ir yra iš B priede numatytas garantijas suteikiančių įmonių“.

7 1995 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas 95/340/EB, sudarantis laikinąjį trečiųjų šalių, iš kurių valstybės narės leidžia importuoti pieną ir pieno pagrindo produktus, sąrašą ir panaikinantį Sprendimą 94/70/EB (OL L 200, p. 38), pateikia Direktyvos 92/46 23 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą trečiųjų šalių sąrašą. Aruba į šį sąrašą nepatenka.

8 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 97/78/EB, nustatanti principus, reglamentuojančius iš trečiųjų šalių į Bendriją įvežamų produktų veterinarinių patikrinimų organizavimą (OL L 24, 1998, p. 9), aprašo šiuos patikrinimus.

Nacionalinės teisės aktai

9 Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas nurodo, kad siekdami įgyvendinti Direktyvą 92/46 Nyderlandai priėmė, tarp kita ko, *Warenwetbesluit Zuivel* (sprendimas dėl pieno produktų, priimtas remiantis maisto produktų įstatymu, *Stbl.* 1994, p. 813, vėliau pakeistas).

- 10 Direktyvos 92/46 23 straipsnis buvo įgyvendintas *Warenwetregeling Zuivelbereiding* (teisės aktas dėl pieno produktų gamybos, priimtas remiantis maisto produktų įstatymu, *Stcrt.* 1994, p. 243, vėliau pakeistas) 16 straipsniu. Ši nuostata nukreipia į prie Sprendimo 95/340 pridėtą trečiųjų šalių sąrašą.

- 11 Pagrindinėje byloje skundžiamo sprendimo priėmimo metu, tai yra 2001 m. vasario 23 d., *Warenwetregeling Veterinaire controles (derde landen)* (nutarimas dėl „trečiųjų šalių“ veterinarinio patikrinimo, priimtas remiantis maisto produktų įstatymu, *Stcrt.* 2000, p. 207) 4 straipsnis kaip kompetentingą instituciją Direktyvoje 97/78 numatytiems patikrinimams atlikti nurodė būtent Tarnybą.

- 12 Galiausiai *Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen* (sprendimas dėl maisto produktų iš trečiųjų šalių importo, priimtas remiantis maisto produktų įstatymu, *Stbl.* 1993, p. 698) taikomas maisto produktams ir gėrimams iš trečiųjų šalių, kuriems netaikomi Bendrijos teisės aktai.

Faktinės aplinkybės, pagrindinis procesas ir prejudiciniai klausimai

- 13 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Aruboje įsteigta bendrovė *Artrada* gamino mišinį, sudarytą iš 75,75 % cukraus, 15,15 % nugriebto pieno miltelių ir 9,1 % kakavos. Produktas, kurio sudedamosios dalys negali būti atskirtos, turėjo būti naudojamas šokoladinio pieno gamybai Vokietijoje ir Belgijoje esančiose gamyklose. Muitinės tarpininkas *Jac. Meisner* buvo įgaliotas *Artrada* dukterinės įmonės *Videmecum* pateikti importo deklaracijas.

- 14 Dvi importo iš Arubos deklaracijos dėl konteinerių išleidimo į laisvą apyvartą buvo pateiktos 2001 m. sausio 26 d. Sertifikatas dėl sienos kirtimo, pateiktas 2001 m. vasario 22 d. kompetentingų institucijų prašymu, nurodo produktų pobūdį „*bakeryprod. (semi finished)*“.
- 15 Po veterinarinio patikrinimo 2001 m. vasario 23 d. sprendimu buvo atsisakyta leisti importuoti partiją prekių į Europos Sąjungą motyvuojant tuo, kad pieno produktų iš Arubos importas neleistinas, produktas nėra iš pripažinto ūkio ir neturi veterinarinio pažymėjimo. Šis sprendimas buvo apskūstas, tačiau Tarnyba atsisakymą leisti importuoti patvirtino.
- 16 Ieškinyis buvo pateiktas *Rechtbank te Rotterdam* (Nyderlandai). 2002 m. kovo 4 d. sprendimu pastarasis ieškinį pripažino pagrįstu nurodydamas, kad skundžiamas sprendimas nepasirašytas kompetentingo asmens. Kaip leidžiama pagal Nyderlandų įstatymą, *Rechtbank* nepanaikino panaikinto sprendimo juridinių pasekmių.
- 17 Remdamasis darbinio Komisijos dokumentu, *Rechtbank* nurodė, kad ginčijamas produktas nėra „pieno pagrindo produktas“ Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punkto prasme, kadangi ši kategorija apima tik baigtus produktus, o ginčijamas produktas yra pusgaminiš. Atsižvelgdamas į direktyvos tikslą užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą, *Rechtbank* nurodė, kad patikrinimo objektu turėjo būti viena produkto sudedamoji dalis, todėl produktą sudarantys pieno milteliai turėjo būti laikomi „pienu, skirtu pieno pagrindo produktams gaminti“ Direktyvos 92/46 2 straipsnio 2 punkto prasme. Kadangi šio pusgaminiš – taigi ir pieno miltelių – kilmės šalis nenurodyta Sprendime 95/340 pateikiamame trečiųjų šalių sąrašė, yra teisinga, kad šis produktas negalėjo būti importuojamas.

- 18 Apeliantai pagrindinėje byloje pateikė apeliacinį skundą *College van Beroep voor het bedrijfsleven*, nurodydami, kad produktą sudarantys pieno milteliai nepatenka į direktyvos taikymo sritį, nebent būtų pagrindinė sudedamoji produkto dalis. Kadangi šiuo atveju taip nėra, reikėjo tik patikrinti, ar buvo patenkinti *Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen* 3 straipsnio reikalavimai. Apeliantai pagrindinėje byloje posėdžio *College* metu nurodė, kad pieno milteliai, naudojami produkto gamyboje, buvo pagaminti pripažintame ūkyje Lenkijoje, kuri pagal Direktyvą 92/46 pripažinta pieno produktų eksportuotoja. Jie pasiūlė Tarnybai paimti visų ginčijamų produktų partijų, kurių importas buvo numatytas, pavyzdžius, siekiant nustatyti, ar buvo patenkinti Nyderlandų įstatymo reikalavimai, tačiau Tarnyba šį pasiūlymą atmetė, manydama, kad ginčijamas produktas patenka į Direktyvos 92/46 taikymo sritį.
- 19 Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas patvirtino, kad darbiniai Komisijos tarnybų dokumentai, kuriais rėmėsi *Rechtbank*, nėra teisiškai įpareigojantys ir nebūtinai atspindi Komisijos nuomonę. Jis manė, kad Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punkte įtvirtintos sąvokos negali būti aiškinamos taip, kad „pieno pagrindo produktai“ apima tik produktus, kurie negali būti perdirbami. Jis nurodė, kad siekis užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį nereiškia, kad Direktyva 92/46 turi būti taikoma pusgaminių sudėtyje esančiam pienui. Iš tikrųjų galėtų būti taikomos kitos nuostatos. Šiuo atžvilgiu apeliantai pagrindinėje byloje nurodė Direktyvą 97/78 ir *Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen*.
- 20 *College* nuomone, būtų nelogiška Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punkte reikalauti, kad ši direktyva būtų taikoma pienui ar pieno produktams, esantiems pagrindine sudedamąja dalimi, ir vėliau tvirtinti, kad direktyva taikoma sudedamajai daliai, kuri nėra pagrindinė. Tokiu atveju Direktyva 92/46 būtų taikoma visais atvejais, kai pienas įeina į produkto sudėtį, nesvarbu, yra jis ar nėra pagrindinė produkto sudedamoji dalis. Jeigu būtų toks tikslas, Bendrijos teisės aktų leidėjas galėjo

nustatyti reikalavimą, kad pienas ar pieno produktai būtų sudedamosios dalys, nenurodydamas, kad jos turi būti pagrindinės.

- 21 Esant tokiai situacijai, kai Direktyva 92/46, būtent jos 2 straipsnio 2 punktas, būtų taikoma mišinį sudarantiems pieno milteliams, kurie nėra pagrindinė sudedamoji dalis, reikėtų nustatyti, ar būtent šių miltelių arba pagaminto produkto kilmės šalis turi patekti į direktyvos 23 straipsnyje nurodytą trečiųjų šalių sąrašą ir ar jie turi turėti veterinarinį pažymėjimą.
- 22 Esant tokiai situacijai, kai pieno milteliai nepatenka į Direktyvos 92/46 2 straipsnio 2 punkto taikymo sritį, reikia išsiaiškinti, ar mišinys gali būti laikomas „pieno pagrindo produktu“ ir ar pieno milteliai yra pagrindinė produkto sudedamoji dalis arba pagrindinė produkto dalis savybių atžvilgiu direktyvos 2 straipsnio 4 punkto prasme. Šiuo požiūriu *College van Beroep voor het bedrijfsleven* nurodo, kad importo deklaracijoje mišinys nurodytas kodu 1806 2095, tai yra jis laikomas „kitu maisto produktu iš kakavos skystu, pastos ar miltelių pavidalu“. Produktas, sudarytas pagal užsakovo, kuris vėliau juos perdirbs į šokoladinį pieną, nurodytą specifikaciją.
- 23 Tvirtindamas, kad egzistuoja abejonė dėl Direktyvos 92/46 aiškinimo, *College van Beroep voor het bedrijfsleven* pateikė Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar Direktyvos 92/46/EEB 2 straipsnio <...> 2 punkte pateikta sąvoka „pienas, skirtas pieno pagrindo produktams gaminti“ aiškintina ta prasme, kad ji apima (taip pat) pieno sudedamąsias dalis tokio produkto, kurį sudaro taip pat ir ne pieno sudedamosios dalys, ir kurio pieno sudedamoji dalis negali būti atskirta nuo ne pieno sudedamųjų dalių?

- b) Teigiamai atsakius į 1 klausimo a punktą, ar Direktyvos 92/46/EEB 22 straipsnis aiškintinas ta prasme, kad importo iš trečiųjų šalių atveju ši direktyva taikoma tik produkto pieno sudedamajai daliai, ir todėl netaikoma produktui, kurio sudedamoji dalis ji yra?
2. a) Ar Direktyvos 92/46/EEB 2 straipsnio <...> 4 punkte įtvirtinta sąvoka „pieno pagrindo produktai“ apima tik baigtus produktus ar taip pat ir pusgaminius, kurie turi būti perdirbami prieš juos parduodant vartotojui?
- b) Jeigu Direktyvos 92/46/EEB 2 straipsnio <...> 4 punktas apima taip pat ir pusgaminius, kokiais kriterijai remiamasi nustatant, ar pienas ar pieno produktas yra pagrindinė sudedamoji produkto dalis dėl kiekio arba savybių atžvilgiu Direktyvos 92/46/EEB 2 straipsnio <...> 4 punkto prasme“?

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmo klausimo

- ²⁴ Pirmo klausimo pirmoji dalis yra dėl Direktyvos 92/46 2 straipsnio 2 punkto aiškinimo. Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas siekia sužinoti, ar sąvoka „pienas, skirtas pieno pagrindo produktams gaminti“ apima pieno sudedamąsias dalis tokio produkto, kuris turi ir kitų, ne pieno, sudedamųjų dalių, nuo kurių pieno sudedamoji dalis negali būti atskirta. Antroji klausimo dalis,

teigiamai atsakius į pirmąją dalį, yra dėl Direktyvos 92/46 22 straipsnio aiškinimo. Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar importo iš trečiųjų šalių atveju direktyva būtų taikoma mišinio pieno sudedamajai daliai ar pačiam mišiniui.

- 25 Kaip nurodyta pirmoje direktyvos konstatuojamojoje dalyje, Direktyva 92/46 skiria žalią pieną, termiškai apdorotą geriamąjį pieną, pieno pagrindo produktams gaminti skirtą pieną ir pieno pagrindo produktus. Šios keturios sąvokos yra apibrėžtos šios direktyvos 2 straipsnio 1–4 punktuose.
- 26 Iš minėtos direktyvos 2 straipsnio 2 punkto matyti, kad sąvoka „pienas, skirtas pieno pagrindo produktams gaminti“ neapima produkto, sudaryto iš neatskiriamų elementų mišinio, kurio viena iš sudedamųjų dalių yra pieno milteliai. Iš tikrųjų minėto 2 straipsnio 2 punktas skirtas tik pienui kaip paprastam produktui, kurio sudėtį galima modifikuoti tik įdedant ir (arba) pašalinant natūralias pieno sudedamąsias dalis.
- 27 Direktyvos 92/46 2 straipsnio 2 punkto aiškinimas ta prasme, kad jis skirtas mišinio pieno sudedamosioms dalims, prieštarautų minėtos direktyvos struktūrai ir nuoseklumui, kadangi tai panaikintų 2 straipsnio 4 punkto, susijusio su „pieno pagrindo produktais“, esmę.
- 28 Todėl atsakymas į pirmąją klausimo dalį yra, kad Direktyvos 2 straipsnio 2 punktas turėtų būti aiškinamas ta prasme, kad sąvoka „pienas, skirtas pieno pagrindo produktams gaminti“ neapima pieno sudedamųjų dalių tokio produkto, kuris turi ir kitų, ne pieno, sudedamųjų dalių, ir kurio pieno sudedamoji dalis negali būti atskirta nuo ne pieno sudedamųjų dalių.

- 29 Atsižvelgiant į atsakymą į klausimo pirmąją dalį, antroji dalis neturi objekto.

Dėl antro klausimo

- 30 Pirmoji antro klausimo dalis yra dėl Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punkto aiškinimo. Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar sąvoka „pieno pagrindo produktai“ apima tik baigtus produktus ar taip pat ir pusgaminius, kurie turi būti perdirbami prieš juos parduodant vartotojui. Antrąją klausimo dalimi, tokiu atveju, jei Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punktas apima taip pat ir pusgaminius, prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas nori nustatyti kriterijus, kuriais turėtų būti remiamasi nustatant, ar pienas arba pieno produktas yra pagrindinė sudedamoji produkto dalis dėl kiekio arba savybių atžvilgiu Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punkto prasme.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

- 31 Visos pastabas pateikusios šalys tvirtina, kad Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punkte įtvirtinta sąvoka „produktai“ apima baigtus produktus ir pusgaminius. Tarnyba ir Komisija pabrėžia, kad toks aiškinimas atitinka tikslą apsaugoti žmonių sveikatą ir patikrinti pieną kuo ankstesniame jo gamybos ar naudojimo etape. Komisija nurodo, kad prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismo cituotas darbinis jos tarnybų dokumentas neturi būti aiškinamas ta prasme, kad ši nuostata apima tik baigtus produktus. *Artrada*, kuri tik papildomai remiasi šia pozicija, nurodo, kad egzistuoja nacionalinis įstatymas, taikomas pusgaminiumi, ir kad baigtas produktas visais atvejais turėtų atitikti Bendrijos teisės aktų reikalavimus.

32 Šios šalys pripažįsta, kad būtent dėl produkte esančio pieno kiekio galima nuspręsti, ar pienas yra pagrindinė sudedamoji dalis. Tokia situacija būtų tuo atveju, jei produkte esančio pieno kiekis viršytų 50 %. Komisija nurodo, kad žmonių sveikatos apsauga pateisina visų produkto pieno sudedamųjų dalių patikrinimą, tačiau produktų, turinčių mažą kiekį pieno, patikrinimas sudaro sunkumų prekyboje su trečiosiomis šalimis. *Artrada* tvirtina, kad pagrindinėje byloje pieno miltelių svoris, sudarantis 15,15 % viso produkto svorio, nėra pakankamas šiuos pieno miltelius laikyti pagrindiniu elementu.

33 Visos pastabas pateikusios šalys nurodo, kad pieno „savybės“ produkte gali būti nustatomos pagal produkto skonį, pateikimą, naudojimą ar informaciją, naudojamą importuojant produktą. Kaip pagrindinį sunkumą jos nurodo tai, kad pagrindinėje byloje kalbama apie pusgamini, kuris, importuotojų manymu, įdėjus pieno turi būti naudojamas gaminant šokoladinį gėrimą, bet taip pat gali būti naudojamas kaip „Hagelslag“ (šokolado granulės). Šiuo atžvilgiu šalys pagrindinėje byloje klausia, kokia apimtimi reikėtų atsižvelgti į nurodytą galutinį produkto panaudojimą arba nurodytą baigto produkto skonį. *Artrada* tvirtina, kad pagrindinėje byloje pieno miltelių buvo įdėta į kakavą ir cukrų dėl mišinio konsistencijos, tačiau jis nėra būtinas produktui. Ji nurodo, kad baigtame produkte esantis pienas bus iš esmės tas, kurio bus įpilta į mišinį gaminant gėrimą, ir kad visais atvejais baigtas produktas turės daugiau kakavos nei pieno skonio.

Teisingumo Teismas vertinimas

34 Šiuo atžvilgiu Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punktą reikėtų aiškinti ta prasme, kad sąvoka „pieno pagrindo produktai“ apima baigtus produktus ir pusgaminius, kurie turi būti perdėjami prieš juos parduodant vartotojui.

- 35 Iš šios nuostatos matyti, kad joje neskiriami baigti produktai ir pusgaminiai. Toks skyrimas visais atvejais prieštarautų Direktyvos 92/46 tikslui apsaugoti žmonių sveikatą, dėl kurio pienas tikrinamas nuo jo gamybos iki jo pateikimo į rinką.
- 36 Kai ginčijamas produktas, turintis pieno sudedamąją dalį, yra pusgaminis, Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punktą turi būti aiškinamas ta prasme, kad „pieno pagrindo produktas“ apima pusgaminį, kurio nė viena dalis nepakeičia arba nėra skirta pakeisti kurios nors pieno sudedamosios dalies ir kuriame pienas arba pieno produktas yra pagrindinė jo sudedamoji dalis dėl kiekio arba savybių atžvilgiu.
- 37 Atsižvelgiant į pusgaminį reikia patikrinti, ar jame esantis pienas yra pagrindinė dalis kiekio arba pusgaminių savybių atžvilgiu. Tam reikia atsižvelgti į pusgaminių savybes ir objektyvius elementus jo importo metu.
- 38 Siekiant nustatyti, ar pienas arba pieno produktas, esantis pieno pagrindo pusgaminyje, yra jo pagrindinė dalis kiekio atžvilgiu, reikia ištirti pieno ar pieno produkto proporciją šiame produkte. Jei ši proporcija nėra dominuojanti ar pakankamai didelė pieno pagrindo pusgaminyje, pienas ar pieno produktas nebus laikomas pagrindine produkto dalimi vien dėl savo kiekio.
- 39 Siekiant nustatyti, ar pienas arba pieno produktas, esantis pieno pagrindo pusgaminyje, yra jo pagrindinė dalis savybių atžvilgiu, reikia atsižvelgti į visus objektyvius elementus minėto produkto importo metu, būtent į pusgaminių galimą panaudojimą ir jo skonį.

40 Atsižvelgdamas į Direktyvos 92/46 tikslą apsaugoti žmonių sveikatą ir įvertindamas visus objektyvius elementus importo momentu, pagrindinėje byloje kompetentingas nacionalinis teismas turi nustatyti, ar apeliančių pagrindinėje byloje importuotame mišinyje esantys nugriebto pieno milteliai savybių atžvilgiu buvo jo pagrindinė dalis.

41 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad atsakymas į antrąjį klausimą turėtų būti toks:

Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punktą reikėtų aiškinti ta prasme, kad sąvoka „pieno pagrindo produktai“ apima baigtus produktus ir pusgaminius, kurie turi būti perdirbami prieš juos parduodant vartotojui. Tokiu atveju atsižvelgiant į pusgaminį reikia patikrinti, ar jame esantis pienas yra jo pagrindinė dalis kiekio arba savybių atžvilgiu. Tam reikia atsižvelgti į pusgaminio savybes ir objektyvius elementus jo importo metu, būtent į pieno ar pieno produkto proporciją pusgaminyje, pusgaminio galimą panaudojimą arba jo skonį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

42 Kadangi šis procesas yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Kitų proceso dalyvių, kurie pateikė Teisingumo Teismui savo pastabas, bylinėjimosi išlaidos nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. 1992 m. birželio 16 d. Tarybos direktyvos 92/46/EEB, nustatančios sveikatos taisykles žalio pieno, termiškai apdoroto pieno ir pieno pagrindo produktų gamybai ir tiekimui į rinką 2 straipsnio 2 punktą turėtų būti aiškinamas ta prasme, kad sąvoka „pienas, skirtas pieno pagrindo produktams gaminti“ neapima pieno sudedamųjų dalių tokio produkto, kuris turi ir kitų, ne pieno, sudedamųjų dalių, ir kurio pieno sudedamoji dalis negali būti atskirta nuo ne pieno sudedamųjų dalių.
2. Direktyvos 92/46 2 straipsnio 4 punktą turi būti aiškinamas ta prasme, kad sąvoka „pieno pagrindo produktai“ apima baigtus produktus ir pusgaminius, kurie turi būti perdėbami prieš juos parduodant vartotojui. Tokiu atveju atsižvelgiant į pusgaminį reikia patikrinti, ar jame esantis pienas yra jo pagrindinė dalis dėl kiekio arba savybių atžvilgiu. Tam reikia atsižvelgti į pusgaminio savybes ir objektyvius elementus jo importo metu, būtent į pieno ar pieno produkto proporciją pusgaminyje, pusgaminio galimą panaudojimą arba jo skonį.

Parašai.